

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7So/47/2013
Identifikačné číslo spisu:	8012200672
Dátum vydania rozhodnutia:	31.03.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Závadská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:8012200672.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Závadskej a členiek senátu JUDr. Marianny Reiffovej a JUDr. Júlie Horskej, v právnej veci navrhovateľa K. K., bytom K., proti odporkyni Sociálnej poisťovni v Bratislave, Ul. 29. augusta č. 8, o zvýšenie invalidného dôchodku, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 28. decembra 2012, č. k. 5Sd/61/2012-15, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove z 28. decembra 2012, č. k. 5Sd/61/2012 - 15 m e n í tak, že rozhodnutie odporkyne z 31. mája 2012 číslo XXX XXX XXXX X z r u š u j e a vec jej vracia na ďalšie konanie.

Účastníci nemajú právo na náhradu trov odvolacieho konania.

Odôvodnenie

Krajský súd v Prešove rozsudkom z 28. decembra 2012, č. k. 5Sd/61/2012-15, potvrdil rozhodnutie z 31. mája 2012 číslo XXX XXX XXXX X, ktorým odporkyňa podľa § 73 a § 112 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) zamietla žiadosť navrhovateľa o zvýšenie invalidného dôchodku v dôsledku zhoršenia jeho zdravotného stavu.

V odôvodnení uviedol, že zdravotný stav navrhovateľa posúdili posudkoví lekári Sociálnej poisťovne pobočky aj ústredia a náležite sa zaoberali zdravotnými postihnutiami navrhovateľa, ich dlhodobosťou a vplyvom na jeho zárobkovú činnosť. Zhodne dospeli k záveru, že rozhodujúce zdravotné postihnutie navrhovateľa, ktorým je cukrovka, podmieňuje naďalej 50 % mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Konštatoval, že aj keď je v prílohe č. 4 zákona o sociálnom poistení miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť upravená rozpätím 50 % až 75 % tohto rozhodujúceho zdravotného postihnutia, posudkoví lekári jasne a zrozumiteľne vysvetlili, prečo zdravotný stav navrhovateľa aj naďalej podmieňuje 50 % mieru poklesu vykonávať zárobkovú činnosť s tým, že u navrhovateľa nedošlo k progresii ochorenia.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ odvolanie a žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu

prvého stupňa zmenil alebo zrušil, lebo pred rozhodnutím nebol riadne zistený skutkový stav veci. Poukázal na svoje zdravotné ťažkosti od roku 1995, kedy ochorel na diabetes mellitus I. typu a v súčasnosti je nastavený na intenzifikovaný inzulínový režim. V súvislosti s touto chorobou poukázal na komplikácie neurologické, cievne, očné, nefrologické, ku ktorým sa pridružili aj komplikácie ortopedické. Tvrdil, že už dlhú dobu trpí alergickými problémami, sennou nádchou, kožnými problémami najmä v jarnom období (výsevy na koži od slnka) a vitiligom. Problémy s diabetom sa snažil prekonávať, pracoval a o invalidný dôchodok požiadal až v roku 2010 z dôvodu, že mu ubúdali sily a vplyvom jeho choroby a j pridružených diagnóz, nestíhal tempo v práci tak, ako zdravý človek. V ostatných rokoch pracoval v stolárskej dielni, hoci je vyučený murár. Obe práce sú fyzicky náročné práce aj na státie, často na lešení a v nepriazni počasia, na zrakovú ostrosť a v prašnom prostredí, čo mu sťažuje dýchanie.

Odporkyňa navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 OSP preskúmal napadnutý rozsudok a konanie mu predchádzajúce v súlade s § 250ja ods. 2 OSP bez pojednávania a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa treba vyhovieť.

Podľa § 71 ods. 6 zákona miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí.

Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10 %, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (§ 71 ods.8 zákona).

Podľa § 71 ods. 3 prvej vety zákona pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobu nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby.

Podľa kapitoly IV položka 1 písm. c) prílohy č. 4 zákona o sociálnom poistení endokrinné choroby, poruchy výživy a premeny látok, pri cukrovke ťažko kompenzovateľnej, s opakovanými stavmi kolísania hodnôt glykémie a diabetickými komplikáciami (chronické komplikácie cukrovky, angiopatia, neuropatia, diabetická noha), je percentuálna miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť stanovená na 50 % - 75 %.

Zo spisov vyplýva, že zdravotný stav navrhovateľa na základe jeho žiadosti zo 17. februára 2012 posudzovala 21. mája 2012 a 25. júla 2012 MUDr. A. posudková lekárka sociálneho zabezpečenia Sociálnej poisťovne, pobočky Vranov nad Topľou a neskôr po podaní návrhu na preskúmanie rozhodnutia odporkyne z 31. mája 2012 číslo XXX XXX XXXX X pre potreby súdneho konania MUDr. Z. posudková lekárka sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredia so sídlom v Košiciach.

Z posudkov MUDr. A., posudkovej lekárky Sociálnej poisťovne, pobočky Vranov nad Topľou vyplýva, že za rozhodujúce zdravotné postihnutie navrhovateľa je považovaná cukrovka I. typu s chronickými orgánovými komplikáciami podľa kapitoly IV., položky 1 písm. c) prílohy č. 4 zákona o sociálnom poistení s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 50 % s tým, že toto ochorenie je u navrhovateľa diagnostikované od 24. roku. Od začiatku je nastavený na inzulín, bol hospitalizovaný v NEDÚ v Ľubochni za účelom komplexného prešetrenia a korekcie liečby, je sledovaný v očnej a neurologickej ambulancii pre komplikácie cukrovky, je sledovaný chirurgom pre sklerózu tepien dolných končatín. Posudková lekárka sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredia so sídlom v Košiciach v posudku zo 6. septembra 2012 doplnila, že podľa doložených aktuálnych odborných vyšetrení zdravotný stav navrhovateľa sa oproti roku 2010, odkedy bol uznaný invalidným, nezhoršil. V neurologickom náleze je naďalej prítomná diabetická polyneuropatia dolných končatín verifikovaná EMG vyšetrením.

Očné vyšetrenie dokumentuje diabetickú retinopatiu ľahkého stupňa naďalej a v cievnom vyšetrení je naďalej prítomný ľahký stupeň diabetickej makroangiopatie dolných končatín. Podľa záveru posudku je cukrovka kompenzovaná inzulínom v štádiu chronických komplikácií ľahkého stupňa.

Navrhovateľovi bola stanovená diagnóza podľa kapitoly IV, položky 1c) prílohy č. 4 zákona o sociálnom poistení so stanovením 50 % miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a s tým, že dátum vzniku invalidity bol stanovený na 10. apríla 2010 na základe posudku Sociálnej poisťovne, pobočky vo Vranove nad Topľou zo 17. mája 2010. Navrhovateľ podal žiadosť o prehodnotenia zdravotného stavu v dôsledku jeho zhoršenia a zároveň o zvýšenie invalidného dôchodku 17. februára 2012. Zdravotný stav navrhovateľa v tomto konaní bol hodnotený a posúdený naposledy v posudku Sociálnej poisťovne, ústredia so sídlom v Košiciach zo 6. septembra 2012 so záverom, že zdravotný stav bol nezhoršený, hoci lekárska správa z neurológie zo 4. septembra 2012 v závere uvádza, že „stav zhoršený, prognóza nepriaznivá“, čo v uvedenom posudku zostalo bez zaujatia stanoviska. Navrhovateľ však na pojednávaní pred krajským súdom 28. decembra 2012 predložil vo fotokópii lekárske správy, ktoré nemohli byť posledným posudkom Sociálnej poisťovne, ústredia posúdené. Rovnako nemohli byť posúdené lekárske správy predložené s odvolaním, založené v prílohovej obálke na č. 1.12 súdneho spisu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dospel k záveru, že zdravotný stav navrhovateľa v tomto konaní na základe jeho žiadosti zo 17. februára 2012 nebol dostatočne, vyčerpávajúco zhodnotený, lebo posudkoví lekári nemali k dispozícii všetky lekárske správy z vyšetrení navrhovateľa odbornými lekármi a teda nemohli ani zhodnotiť, či došlo od posledného posúdenia a zhodnotenia zdravotného stavu navrhovateľa k jeho zhoršeniu. Riadne neodôvodnili najmä posúdenie závažnosti ostatných zdravotných postihnutí navrhovateľa (polyneuropatie dolných končatín, diabetická retinopatia a iné.)

Len taký posudok je možno považovať za presvedčivý a dostatočný, ktorý nevznáša pochybnosti o komplexnom zhodnutí zdravotného stavu žiadateľa o dávku, obsahuje logické úsudky a dôvody, ktoré viedli k záverom o rozhodujúcom zdravotnom postihnutí a miere poklesu schopnosti zárobkovej činnosti, ako aj o závažnosti ostatných zdravotných postihnutí.

V posudku musia byť uvedené i konkrétne zistenia a závery, týkajúce sa porovnania telesnej, duševnej a zmyslovej schopnosti posudzovanej osoby so schopnosťami zdravej fyzickej osoby (§ 71 ods. 3 zákona).

Vzhľadom na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že odporkyňa napadnuté rozhodnutie vydala na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu, preto rozsudok krajského súdu zmenil, napadnuté rozhodnutie odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie v súlade s § 250ja ods. 3 v spojení s § 250j ods. 2 písm. c) OSP.

V ďalšom konaní odporkyňa doplní dokazovanie o nové posúdenie zdravotného stavu navrhovateľa posudkovým lekárom. V novom posudku je potrebné prihliadnuť aj na novšie lekárske nálezy, zaoberať sa aj námietkami navrhovateľa uvedenými v odvolaní, vyhodnotiť zdravotný stav navrhovateľa od posledného posúdenia z hľadiska všetkých zdravotných postihnutí a riadne odôvodniť, určiť mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, zodpovedajúcu tomuto postihnutiu a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí posúdiť možnosť jej zvýšenia v súlade s § 71 ods. 8 zákona. Až na tom základe odporkyňa vo veci znovu rozhodne, pričom svoje rozhodnutie náležite odôvodní.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods.1 v spojení s § 250k ods.1 a § 151 ods.1 OSP, lebo úspešný navrhovateľ náhradu trov neuplatnil a odporkyňa zo zákona nemá na ich náhradu nárok.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.